

1 november 2025

Brann inte våra hjärtan

Efter ett par fullbokade Vintermöten i Pilgrims regi runt millenieskiftet ställdes frågan om det inte vore läge att låta en yngre målgrupp få möta de återkommande skribenterna ur Pilgrims referensgrupp? De yngre hade i många fall inte hunnit anmäla sig innan mötena fylldes. Var skulle vi då dra åldersgränsen? 20-40 är det åldersspann vi betraktar som ”unga vuxna”, men det upplevdes något statiskt. Valet föll på det mer dynamiska 19-39 med något mjukare konturer som inbjöd till viss flexibilitet såväl uppåt som nedåt. I år är det 20 år sedan Pilgrims första höstmöte ägde rum i Vårdnäs och Bjärka-Säby.

En lång rad möten kom senare att arrangeras enbart på Nya Slottet. Deltagarna följde tre olika spår med tre talare som höll föredrag var för sig och sedan möttes i ett gemensamt samtal inom spåret med goda möjligheter också för deltagarna att dela med sig av reflektioner och ställa frågor. Spårvärdarna har spelat en viktig roll för att skapa en atmosfär av vänlighet och generositet där vi lyssnar välvilligt till varandra utan att behöva lägga tillrätta olikheter och mångfaldiga tolkningstraditioner.

Kulturrummen med olika konstnärliga uttryck har haft sin självklara plats i höstmötet. Allt inramat av tideböner och söndagens mässa.

Det senaste mötet på Nya Slottet kom att arrangeras under pandemins första år med två separata grupper som inte mötte varandra. När det vara dags att planera mötet under pandemins andra år rådde restriktioner kring avstånd. Då väcktes frågan om det inte vore möjligt att samarbete med Domkyrkoförsamlingen, Ekumeniakyrkan i Linköping och Babettes Kafferi. Innan mötet skulle genomföras år 2001 hade restriktionerna helt lättats och vi kunde med glädje välkomna deltagarna till Linköping – då med det något generösare åldersspannet 19-49.

Med så stora lokaler till förfogande släppte vi helt på åldersgränsen men behöll unga vuxna som primär målgrupp i förberedelserna. Sedan dess har mötet vuxit med ungefär hundra deltagare per år för att i år slå i taket med totalt 800 deltagare och medverkanden. Hur vi gör nästa år står inte riktigt klart ännu men mycket talar för att återigen försäkra oss om att de yngre ges möjlighet att anmäla sig.

Att det i år var 20 år sedan det första mötet genomfördes märktes genom att flertalet av de medverkande har funnits med under årens gång. Det blev också två mycket starka internationella möten med Kate Bowler från Kanada, verskam på Duke University i North Carolina, och Tomáš Halík, katolsk präst från Tjeckien, filosof och teolog som inte minst Peter Halldorf presenterat för en bredare läsekrets.

Vi kommer alla kunna ta del av några av deras bidrag i inspelad form framöver.

I eftervärmen av ett berikande höstmöte blickar vi nu framåt mot kommande möten som vi anar har framtiden för sig.

November månads brev har sedan flera år utgjorts av predikan som hålls under höstmötets avslutande mäsas. När det gäller fördelningen av predikanter följer vi en ordning där kommunitetens preses och vice preses varvar varannat år.

Vi vill passa på att rikta ett mycket stort tack till planeringsgruppen för Pilgrims höstmöte som består av Joel Halldorf, Maria Ledstam, Morten Sager, Mirjam Olsson, Melker Milton och Wilhelm Blixt. Till nästa år tillkommer Ida Löveborn som är ny församlingsföreståndare i Equmeniakyrkan, Linköping.

PREDIKAN EMMA AUDAS

Nittonde söndagen efter trefaldighet

Tema: *Trons kraft*

Johannesevangeliet 9:1-7, 24-39

Där Jesus kom gående fick han se en man som hade varit blind från födelsen. Lärjungarna frågade honom: »Rabbi, vem har syndat, han själv eller hans föräldrar, eftersom han föddes blind?» Jesus svarade: »Varken han eller hans föräldrar har syndat, men Guds gärningar skulle uppenbaras på honom. Medan dagen varar måste vi göra hans gärningar

som har sänt mig. Natten kommer, då ingen kan arbeta. Så länge jag är i världen är jag världens ljus.«⁶ Sedan spottade han på marken, gjorde en deg med spottet och strök degen på mannens ögon och sade: »Gå och tvätta dig i Siloadammen.« (Siloa betyder utsänd.) Mannen gick dit och tvättade sig och kom tillbaka seende.

För andra gången kallade de alltså till sig mannen som hade varit blind och sade till honom: »Ge Gud äran. Vi vet att den här mannen är en syndare.« Han svarade: »Om han är en syndare vet jag inte. Men det vet jag, att jag som var blind nu kan se.« De frågade honom: »Vad gjorde han med dig? Hur öppnade han dina ögon?« Han svarade: »Det har jag redan sagt er, men ni ville inte lyssna. Varför vill ni höra det igen? Kanske ni också tänker bli hans lärjungar?« Då snäste de av honom och sade: »Du är hans lärjunge, men vi är Moses lärjungar. Vi vet att Gud har talat till Mose, men varifrån den här mannen kommer, det vet vi inte.« Han svarade: »Ja, det är det märkliga, att ni inte vet varifrån han kommer, och ändå har han öppnat mina ögon. Vi vet att Gud inte lyssnar till syndare, men om någon fruktar Gud och gör hans vilja, då lyssnar han till honom. Aldrig förr har man hört att någon har öppnat ögonen på en som var född blind. Om den här mannen inte vore sänd av Gud hade han inte kunnat göra någonting.« Då sade de till honom: »Du föddes syndig alltigenom, och du skall undervisa oss!« Och de körde ut honom. Jesus fick höra att de hade kört ut honom, och när han träffade honom frågade han: »Tror du på Människosonen?« Han svarade: »Vem är han, herre? Jag vill tro på honom.« Jesus sade: »Du har sett honom. Det är han som talar med dig.« Då sade han: »Jag tror, herre« och föll ner för honom. Och Jesus sade: »Till en dom har jag kommit hit till världen, för att de som inte ser skall se och de som ser skall bli blinda.«

Min första skollektion i psykologi inleddes med att vår lärare Roger (en fantastisk lärare!) delade med sig av en berättelse från sin barndom.

Inför fruktade prov i finska brukade han tillsammans med några kompisar uppsöka ett övergivet järnvägsspår för att spå sina framgångar. En efter en skulle de balansera på rälsen, och om de klarade av att gå en viss sträcka utan att stiga snett skulle de klara provet. Om de inte klarade det, skulle de bli underkända.

”Och det blev alltid som järnvägstestet hade förutspått!”, utbrast Roger lyckligt med ett pekfinger i luften. Han visste att ljuset skulle gå upp för oss alla inom några sekunder.

Så här fungerar trons kraft inte alls.

Trons kraft är inte placeboeffektens kraft – den som säger att vi kan förändra verkligheten om vi bara tror tillräckligt mycket. Den är heller inte den ”tro på dig själv”-kraft som influencers och idolvinnare uppmuntrar till. Trons kraft är något helt annat.

Vi läser om Abraham idag, men Abrahams tro är inte mycket att skryta med. Gud lovar Abraham att han ska få många ättlingar och bli stamfader till ett stort folk. Men Abrahams tro är inte alls stark: Han tvivlar före han ser stjärnorna på himlen, och han tvivlar efteråt. Han gör många fel på vägen.

Man kunde till och med hävda att den tro han faktiskt har på Guds löfte om en son, är det som driver honom att utnyttja slavinnan Hagar. Han tänker att Gud har lovat honom ett barn – men hans hustru ger ju honom inget! Så då väljer han att ta saken i egna händer, och blir därmed ett tidigt exempel på riskerna i att verkligen tro på Guds löften, men inte lita på Gud.

Om trons kraft ligger i en människas styrka och hängivna tillit skulle vi knappast läsa om Abraham just idag.

Inte heller den blindfödde mannen ger oss någon klassisk bild av en stark tro. När fariséerna frågar ut honom verkar han mer yrvaken än väckt. Han vet inte vad han ska säga om Jesus – varken vem han egentligen är, eller vart han tagit vägen. Mannen vet bara vad som hänt honom själv.

Han beskriver inga stora känslor, inget om att han var så övertygad om att Jesus ögondeg verkligen skulle förändra allt. Nej, han bara berättar vad som hänt – sakligt och så många gånger det behövs.

Jesus kräver aldrig blind lydnad. När människor frågar ”Är du den vi väntar på?”, svarar han inte med ett enkelt ”ja”, utan med en inbjudan: ”Se vad som händer.”

Tron är inte blind lydnad, utan att se vad Gud gör mitt ibland oss.

Idag är vi väldigt många här i kyrkan. Kanske är det här din hemförsamling du troget firar gudstjänst med, kanske är du på besök i stan just idag. Eller så är du här som deltagare i tidskriften *Pilgrims* höstmöte. De flesta av er känner jag inte. Jag kan inte din berättelse, jag vet inte varför du är här. Kanske vet du det inte själv.

Men med den blinde mannen får också vi säga: ”Jag vet inte riktigt. Det enda jag vet är att jag har kommit hit, för här finns nånting.”

Svaga ledare kräver blind tro. Men inte Jesus. Jesus kräver i stället att vi inte gör tron blind genom att skapa en *hype* kring hans mirakel (alla dessa gånger Jesus ber dem han har hjälpt att inte berätta att det är han som ligger bakom miraklet). Jesus vill något mer än tvärsäker övertygelse. Han drar fram med en upprättande kraft – full av glädje och barmhärtighet – och säger: ”*Här – detta kan ni tro på. Ni kan ta på det, ni kan se det. Ni ser vad det gör med människor. Det här kan ni vittna om. Det här är vem jag är.*”

Du kanske inte vet vad som är din väg, eller vad som är din tro. Men även om ditt vittnesbörd darrar och du inte vet vad du kan säga om Gud, så kanske du – likt den namnlöse blindfödde mannen – bär på en berättelse? Nej, kanske du, precis som han, inte vill tala om det du inte vet. Men du kanske inte heller vill tiga om det du faktiskt vet, det du faktiskt erfarit?

För brann inte våra hjärtan? Säg vi inte ett hopp om att framtiden trots allt ska vara möjlig? Att kärleken ändå ska rädda allt?

Helt vanliga liv är med om det största.

Den blindfödde är inte extraordinär – men hans liv är viktigt, och han berättade sin berättelse.

Du är knappast extraordinär. Men det är vanliga liv som Gud använder för att förändra världen, vanliga människor som säger:

Jag vet inte mycket. Men det jag vet är att jag som var blind nu kan se. Att du som var cynisk nu ser skönheten. Att det hjärta som var apatiskt nu hoppas. Att du som trodde på vapen kom att tro på försoning, att du som trodde på hämnd fick erfara den förlåtelse som förändrar en i grunden. Att du som var så olycklig igen har ett ljus i blicken. Att du som just nu kämpar i ångest och oro, ändå anar att du inte är övergiven.

Du vet kanske inte mer än att nånting just nu faktiskt händer, och att också ditt liv är en del av det.

Det är därför vi samlas till gudstjänst. Inte för att bli andliga *broilers* som med stark tro ska förändra världen efter våra önskemål, utan för att tålmodigt och sant, om och om igen, berätta berättelsen om vad som hänt oss – så många gånger det behövs. Vi har hittat en källa som inte sätter punkt och avslutar samtal, utan det stora mysteriets källa som vi kan ösa ur så länge vi lever. Det går att finna sanningen, utan att låsa in den. Den enda sanning värd namnet är den jag får ägna hela mitt liv åt att lära känna.

Brann inte ditt hjärta?

Snart firar vi nattvard tillsammans, och du är välkommen fram. Du behöver inte bära fram en stark tro. Se mot öster! Se Kristus på korset ovanför altaret, se kärleken som möter dig i altartavlan. Människa – vad ska du med styrka till?

Nej, du är välkommen fram och det enda du behöver är att räcka fram dina tomma händer. Och det ska visa sig att tron är just detta: Tron är tomma händer som sträcks fram, och Gud själv ska lägga sig i din hand.

Inget bröd är nånsin igen bara bröd, och allt vatten – även det som duggar över oss idag – är dopets vatten öst ur nådens hav.

Se, jag gör allting nytt, viskar han till oss.

Ja, vi ser. Vi som var blinda ser. Hoppet får liv i våra kroppar.

Vi vet inte. Och just därför: *Allt är verkligen möjligt.*

Pilgrims Vintermöte | Åredalen, 23-25 januari 2026

Pilgrims Vintermöte 2026 är en ekumenisk mötesplats med inriktning på andlig vägledning i vår tid. Helgen består av gudstjänster, seminarier, samtal, kultur och konserter. Vintermötet i Åredalen är inspirerat av de höstmöten som hållits i Bjärka-Säby och Linköping sedan 2005. Vintermötet arrangeras av den ekumeniska tidskriften Pilgrim i samverkan med de lokala kyrkorna i Åredalen, Hållandsgården och studieförbundet Bilda. Bokning: tidskriftenpilgrim.se

Teresa av Ávila-symposium | Undersvik, 15-17 maj 2026

Johannesakademin och Uppsala stift inbjuder till ett symposiet ”Teresa av Ávila - kontemplation och engagemang”, på Undersvik Gårdshotell & Vandrarhem. Medverkande: Peter Tyler, Karin Johannesson och Ellen Merete Wilkens Finnseth. Bokning: johannesakademin.se

MÅNADSBREV TILL EKUMENISKA KOMMUNITETEN I BJÄRKA-SÄBY

MÄSSOR I REGION BJÄRKA-SÄBY NOVEMBER 2025

6	12.00	Treenighetens kapell <i>Stilla mässa</i>
13	12.00	Treenighetens kapell <i>Stilla mässa</i>
	18.00	Vist kyrka Ökenmässa
20	12.00	Treenighetens kapell <i>Stilla mässa</i>
23	8.00	Nya Slottet <i>Mässa i gemenskap med retreatdeltagare</i>
27	12.00	Treenighetens kapell <i>Stilla mässa</i>

